

Katinka

versus

De anderen

Geschreven door

Miny Vroegindewey

Thema: vooroordelen ten opzichte van andere cultuur, in dit geval zigeuners.

Ik heb hiervoor gekozen omdat er veel vooroordelen bestaan over Zigeuners en ik heb er zelf een paar uiterst boeiende boeken over gelezen waardoor deze op zich bijzonder gesloten cultuur voor mij veel meer is gaan leven.

Titel: Katinka versus de anderen

Plaatsen van handeling: schoolplein en schoollokaal

Tijdsduur: circa 20 minuten

Personages:

Katinka: 15 jaar. Zij is een Zigeunerin (Sinti) en woont met haar familie op een woonwagenkamp. Zij is een vriendelijk meisje dat zich beslist niet de kaas van het brood af laat eten. Zij gaat gekleed volgens haar cultuur, draagt een rok en niet “al te veel bloot”.

Babette: 16 jaar. Een populair nogal dominant meisje, dat niet erg aardig is. Zij heeft veel vooroordelen ten opzichte van Zigeuners en woonwagenbewoners.

Ilonka: 15 jaar. Is bevriend met Babette, zij behoort ook tot de “populaire kliek” op school, en heeft de nodige vooroordelen ten opzichte van Katinka en Zigeuners, maar is toch net iets aardiger en meegaander dan Babette.

Gaby: 15 jaar. Is nogal een meeloopster, die er graag bij wil horen, maar zij neemt het later op voor Katinka en durft ook haar mening te zeggen tegen Babette.

Mijnheer Horstra: leraar Nederlands

Enkele figurerende klasgenoten, die in het klaslokaal zitten.

Verhaal:

Na de grote vakantie komt er een nieuw meisje op school. Zij heet Katinka (15 jaar) en is een Zigeunerin en is in de grote vakantie met haar familie verhuisd van het ene woonwagenkamp naar de andere.

Op haar nieuwe school wordt zij niet bepaald met “open armen” ontvangen en bij haar nieuwe klasgenootjes bestaan heel wat stereotype vooroordelen over Zigeuners zoals: “Ze jatten als de raven, trekken bij het minste en geringste een mes, wonen met heel veel mensen in een huis of woonwagen, zijn smerig, onaangepast, crimineel en asociaal, werken niet en trekken liever van de bijstand.”

Dan is een van de meisjes Gaby haar portemonnee kwijt, gestolen denkt ze en Katinka is de eerste verdachte, maar uitgerekend Katinka vindt Gaby’s portemonnee en geeft deze met inhoud aan Gaby terug. Mijnheer Horstra is bijzonder ontstemd over het feit dat de drie meisjes Katinka valselyk hebben beschuldigd van diefstal en geeft hun strafcorvee.

Zij moeten met hun drieën het schoolplein aanvegen en tijdens de corvee komt het tot discussie over Katinka en Zigeuners.

Scène 1

Schoolplein

Twee meisjes Babette en Ilonka staan bij elkaar op het schoolplein.

Babette:

“Heb je het al gehoord? Wij krijgen een nieuwe op school!”

Ilonka:

“Oh ja, wie dan wel? Toch niet die vieze asociale “kamper” die bij mijn broer in de klas zat en van school is getrapt.”

Babette:

“Neen, nog erger, een “Zigeunermeid”. Nou pas dan maar op, voor je het weet ben je je geld en mobieltje kwijt. Die meid woont op dat woonwagenkamp, je weet wel dat grote kamp waar de politie pas geleden nog een inval heeft gedaan. Ze hebben er hartstikke veel drugs, wapens en gejatte fietsen gevonden.”

Ilonka: *(meesmuilend)*

“He jakkes, een zigeuner nog wel. Die zijn helemaal niet te vertrouwen, ze jatten als de raven en zijn hartstikke smerig en voor je het weet heb je een mes tussen de ribben.”

Babette;

“Mijn vader zegt het ook: die “kampers” zijn allemaal te goor en te lui om te werken, maar rijden wel in dikke wagens en die zigeuners zijn nog erger. Dus als je wat kwijt bent, moet je maar op dat woonwagenkamp gaan zoeken.”

Katinka drentelt onzeker het schoolplein op met in haar hand haar rugtas.

Aarzelend loopt ze in de richting van de twee meisjes, die elkaar veelbetekenend aanstoten.

Babette: *(snuift minachtend)*

“Sssss...tttt....daar heb je ze....die zigeunermeid. Moet je eens zien hoe stom zij eruit ziet met die achterlijke rok...”

Ilonka: *(hatelijk giechelend, op tamelijk zachte toon doch net hard genoeg om hoorbaar te zijn voor het publiek en Katinka)*

“Iet wiet waait weg...Zal ze ook wiet bij zich hebben? Misschien kweekt ze wel van die leuke “wietplantjes”.

Katinka loopt naar de twee meisjes en begroet ze.

Katinka:

“Eh...hallo...ik heet Katinka en ben nieuw op school..”

Babette en Ilonka deinzen demonstratief terug als Katinka hun een hand wil geven.

Babette begint demonstratief te krabben.

Babette (hatelijk)

“He, jakkes Iloon...ik krijg mij toch ineens jeuk, niet normaal meer....Volgens mij heeft iemand hier vlooiën of luizen...en volgens mij ruik ik ook wietplantjes.” *(ze snuift veelbetekenend)*

Ilonka: *(giebelend)*

“Ja, ik ruik ook wiet. *(en kijkt veelbetekenend in Katinka' s richting)*

Katinka *(heel rustig, maar wel ironisch)*

“Wat vervelend voor je, maar ik heb nergens last van hoor, ik heb echt geen vlooiën of luizen, want ik douche mij elke dag en ik kweek ook geen wietplantjes.”

Dan gaat de schoolbel en lopen de meisjes naar binnen.

Scène 2

Klaslokaal. Er zitten een aantal scholieren bij elkaar in de klas.

Katinka loopt onzeker de klas binnen op zoek naar een plaatsje, maar die zijn allemaal bezet, alleen naast Gaby is nog een plaats over. Ze blijft afwachtend staan.

Leraar Nederlands Horstra komt de klas binnen.

Horstra: *(opgewekt)*

“Goedemorgen allemaal. Weer allemaal lekker uitgerust van de vakantie? Goed zo, dan kunnen wij er gelijk goed tegenaan want er is nog veel te doen.” *(Wendt zich naar Katinka).*
“En jij bent dus Katinka, ik ben Horstra en mag jullie het komende jaar Nederlandse les geven. Waarom zit jij nog niet? Ga maar naast Gaby zitten, daar is nog wel een plekje vrij. Ik hoop dat je hier gauw zult wennen en een leuke tijd zult hebben bij ons op school.”

Gaby schuift demonstratief op als Katinka naast haar komt zitten. Achter Gaby en Katinka zitten Ilonka en Babette.

Ilonka *(fluisterend)*

“Pas maar op hoor Gaby, straks ben je je mobieltje nog kwijt. Zigeuners jatten als de raven. En ik ruik weer wiet!”

Ilonka en Gaby en de andere klasgenoten lachen vol leedvermaak om Katinka.

Katinka *(boos)*

“Maar ik jat niet hoor, dus wees maar niet bang. Ik heb zelf een mobieltje, een nieuwe nog wel, zaterdag gekregen van mijn vader en ik kweek ook geen wietplantjes!” *(showt nogal demonstratief haar nieuwe trendy mobiele telefoon)*

Babette *(fluisterend)*

“Gejat zeker, ik zag dat ding zaterdag nog bij Arendsen in de winkel liggen.”

Ilonka en Gaby giebelen hatelijk en Gaby gaat heel demonstratief zover mogelijk van Katinka zitten.

Horstra: *(enigszins streng)*

“Dames, dames, wij gaan nu beginnen, dus stilte graag als dat niet teveel gevraagd is. En ook de mobieltjes weg en uit...en dat geldt ook voor jou Katinka. Vooruit boeken en schriften op tafel en wij beginnen bij hoofdstuk 1. Vakantietijd is nu wel echt voorbij.”

Dan gaat de schoolbel en is het tijd voor de pauze. De scholieren staan op, zoeken hun spullen bij elkaar en lopen het lokaal uit.

Horstra zit nog achter zijn lessenaar, schuift met wat boeken.

Ineens is paniek, want Gaby is haar portemonnee kwijt en er vast van overtuigd dat deze gestolen is, de verdenking valt prompt op Katinka. Ze ontdekt dit wanneer ze in haar rugtas naar haar portemonnee zoekt omdat ze in de pauze wat lekkers wil kopen.

Gaby: *(geheel in paniek)*

“Ik ben mijn portemonnee kwijt, er zat wel twintig euro in. Als ik dat thuis vertel is mijn moeder woest. Ik weet zeker dat ik hem vanochtend in mijn tas heb gestopt.”

Babette:

“Volgens mij is hij gejat!”

Door Ilonka, Babette en Gaby wordt veelbetekenend en beschuldigend naar Katinka gekeken.

Babette: *(fluisterend maar toch hard genoeg dat iedereen het hoort)*

“Als je het mij vraagt heeft die zigeunermeid je portemonnee gejat. Iedereen weet toch dat die zigeuners niet te vertrouwen zijn en jatten als de raven.”

Katinka: *(woedend)*

“En dat is niet waar! Ik heb niks gejat van jou stomme trut! Ik pik niet van anderen, ik krijg genoeg zakgeld van mijn ouders.”

Horstra: *(mengt zich in discussie)*

“Dames, dames, wat is hier toch aan de hand? Wat doen jullie hier nog? Het is pauze hoor, anders weten jullie ook niet hoe hard jullie naar buiten moeten rennen zodra de bel gaat.”

Gaby: *(paniekerig)*

“Mijn portemonnee is gejat, hij zat vanochtend nog in mijn tas en nu is hij weg.”

Ilonka: *(stellig)*

“Die zigeunermeid heeft hem gejat! Er werd nooit wat gejat bij ons, maar sinds die meid bij ons in de klas zit is Gaby ineens haar portemonnee kwijt. Er zat wel 20 euro in.”

Horstra: (*streng*)

“Knap stom om zoveel geld mee te nemen naar school. Hoe vaak hebben wij jullie niet gewaarschuwd om niet te veel geld mee te nemen naar school! Weet je het wel zeker dat hij gestolen is? Zoek nog maar eens heel goed voordat je zomaar anderen beschuldigt van diefstal. Volgens mij is je portemonnee gewoon uit je tas gevallen en ligt hij vast en zeker ergens. Ga eerst maar eens goed zoeken voordat je iemand vals beschuldigt!”

Katinka(*verontwaardigd*)

“Ik heb het echt niet gedaan mijnheer Horstra, echt waar, maar omdat ik een Zigeunerin ben en op het “kamp” woon, word ik vals beschuldigd en dat vind ik hartstikke gemeen.

Ik jat niet van anderen, en mijn ouders en broertje en zusjes ook niet. Dat doen wij niet, wij zijn wel eerlijke mensen, al wonen wij dan op een woonwagenkamp.”

Scène 3 Schoolplein

De meisjes gaan het lokaal uit en Horstra loopt met hen mee, Katinka loopt er verloren achteraan. Er wordt druk gezocht naar de portemonnee en het is uitgerekend Katinka die hem vindt op het schoolplein.

Ze roept Horstra.

Katinka:

“Mijnheer Horstra, mijnheer Horstra, ik heb een portemonnee gevonden, misschien is hij wel van Gaby, er zit een hoop geld in.”

Horstra: (*neemt portemonnee aan*)

“Dat weet ik wel zeker dat hij van Gaby is. Kom mee Katinka, wij gaan hem samen naar Gaby toe en dan mag jij vertellen dat jij hem gevonden hebt en zullen wij haar en de andere meisjes gelijk eens vertellen dat zij niet zomaar iemand mag beschuldigen van diefstal.”

Katinka en Horstra lopen naar de drie meisjes toe.

Horstra: (*op strenge toon*)

“Gaby, Ilonka en Babette. Kom onmiddellijk hier! Er is een portemonnee met inhoud gevonden door Katinka, die zo eerlijk is geweest om het tegen mij te zeggen.”

Houdt de portemonnee in zijn hand.

Gaby:

“Dat is mijn portemonnee! En al mijn geld zit er nog in! Wauw! Wat gaaf! En Katinka heeft hem gevonden? Oh wat gaaf van je.”

Katinka:

“Inderdaad gevonden en niet gestolen! Er zijn ook eerlijke zigeuners!”

Draait zich demonstratief om en laat de meisjes en Horstra staan.

Horstra is nog beslist niet klaar met het drietal.

Horstra:

“En jullie hebben vandaag strafcorvee! Dan kunnen jullie het schoolplein aanvegen en gelijk goed nadenken over jullie gedrag ten opzichte van Katinka. Dit zijn natuurlijk geen manieren zo om iemand zomaar vals te beschuldigen. En hierover is beslist nog niet het laatste woord gesproken.”

Dan gaat de schoolbel.

Hoe dit afloopt....!?

Invulblad Katinka versus de anderen

De bedoeling van dit toneelstuk is om een discussie op te roepen.

1 Wat weten jullie over Zigeuners en woonwagenbewoners?

2 Zijn zij voor jullie “een pot nat” of juist twee verschillende bevolkingsgroepen?

3 Kennen jullie persoonlijk mensen van het woonwagenkamp of Zigeuners?

4 Wat vinden jullie van de houding van Babette, Ilonka en Gaby ten opzichte van Katinka?

5 Wat vinden jullie van het optreden van mijnheer Horstra?

6 Deed hij het goed of juist niet?

Discussieblad voor de leerkracht
Punten om tijdens de discussie in te brengen

Waar komen die vooroordelen over Zigeuners dat zij stelen en niet te vertrouwen zijn toch vandaan? Is het angst voor het onbekende?

In elke bevolkingsgroep zijn er mensen die stelen, niet te vertrouwen zijn, zich kortom slecht gedragen. Kun je dan iedereen over “een kam scheren”?

Hoe zit het met andere bevolkingsgroepen? Duitsers, Marokanen, Amerikanen, Turken, enz.

Tip:

Is het misschien een goed idee om iemand op school uit te nodigen, die jullie kan vertellen over de Zigeunercultuur of over het leven op een woonwagenkamp?

Zo zijn er twee bijzonder interessante websites met veel informatie over Zigeuners.

Dat zijn www.sintienroma.nl en www.freewebs.com/romeny-jag

Romeny Jag verzorgt ook lezingen en voorstellingen op scholen.